

"DNA liegt niet, artsen wel"

Drieling ontdekt dat ze werden verwekt met zaad van verschillende donoren

Een drieling die 37 jaar geleden geboren werd na een vruchtbaarheidsbehandeling, heeft nu via DNA-onderzoek ontdekt dat ze van twee donoren afstammen. Stephanie en Bernhard Raeymakers van de ene, zus Sophie van een andere donor. Zonder dat hun ouders het wisten, zijn spermastalen van verschillende mannen vermengd, vermoedelijk om de kans op zwangerschap te vergroten. "DNA liegt niet, fertiliteitsartsen duidelijk wel." VEERLE BEEL

De zussen Raeymakers lijken niet echt op elkaar: de ene blond, de andere donker. Stephanie - Steph in de omgang - wijst erop dat Sophie haar hele leven al "meer spieren wil kweken", maar toch dun blijft. "Terwijl ik ronder en sterker ben. We hebben een heel andere lichaamsbouw. We hadden vroeger ook nooit dezelfde vriendinnen, terwijl we toch op dezelfde school zaten. Ik dacht als kind dat ik misschien verwisseld was." Een gedachte die niet eens zo absurd blijkt, want zopas bracht een DNA-analyse aan het licht dat ze van twee verschillende donoren afstammen. "Iemand heeft een grap met ons uitgehaald en twee kwakjes door elkaar gegooid", zegt Sophie. Dat ze zussen zijn, merk je maar als je er goed op let. Iets in hun oogopslag, de manier waarop ze spreken. "Ja, we hebben wel dezelfde moeder. Die zekerheid hebben we."

"Wie zijn wij?"

De andere zekerheden over hun afkomst vielen de afgelopen jaren één na één weg, vertellen de zussen in de krant *De Standaard*. Twaalf jaar geleden vernamen ze van een familielid dat hun vader niet hun verwekker was. Hun moeder was zwanger geraakt na donorinseminatie bij een Brusselse arts omdat hun vader onvruchtbaar bleek. De ouders kregen van de arts het advies hun kinderen niets te vertellen, een gangbare praktijk in die jaren. Maar het geheim woog loodzwaar. Hun vader bouwde niet echt een band op met de kinderen. Drie jaar na hun geboorte kwam er tot ieders verrassing nog een broer bij, na een spontane zwangerschap. "Hij was dan toch niet onvruchtbaar. Dat moet voor hem een mokerslag zijn geweest", denkt Steph. "Hij voelde zich verraden door zijn vrouw én door de fertiliteitsarts."

De kinderen gingen op internaat, hun ouders gingen ten langen leste uit elkaar. Toen de drieling op hun 25ste hoorde dat ze donorkinderen waren, werd de band helemaal doorgesneden. Hun vader verwijderde alle foto's waarop ze stonden. De drieling is daarna de zoektocht begonnen naar hun biologische vader. Niet ter vervanging van de vaderfiguur, beklemtonen de zussen. Steph: "Hij die ons heeft opgevoed, blijft onze vader." Sophie: "Wat wij zoeken is een stuk van onze identiteit: wie zijn wij? We willen onszelf in een ander weerspiegeld zien. In mijn

STEPHANIE RAEYMAKERS

ZUS VAN BERNHARD, HALFZUS VAN SOPHIE

"We creëren een absurde wereld waarin kinderen in leugens en onwetendheid moeten opgroeien"

fantasie is mijn donor een fantastische kerel, maar hij kan natuurlijk ook gewoon een voorbijganger zijn geweest."

Die zoektocht is nu nog een stuk ingewikkelder geworden. Sophie moet nu naar een andere donor op zoek dan haar drielingzus en -broer. "Ik had altijd gedacht dat we samen een antwoord zouden vinden", zegt Steph. "Nu blijkt dat, als Sophie duidelijkheid krijgt, ik nog altijd niets weet, en vice versa."

In andere Europese landen zijn gelijkaardige gevallen bekend, in België is dit een primeur. Het is ook bijzonder omdat het gaat om een drieling die wel een

moeder en een haarmoeder heeft gedeeld, maar dus niet dezelfde afstamming in mannelijke lijn heeft. Steph Raeymakers is erg boos op de fertiliteitsgeneeskun-

de, die "denkt voor God te mogen spelen". Ze lobbyt met haar vzw Donorkinderen al langer voor de opheffing van anonimiteit bij donorconceptie: "Zolang anonieme donaties de regel blijven, kunnen fertiliteitsartsen doen wat ze willen. Anonimiteit is een dekmantel voor potentiële leugens. Er was vroeger geen controle op wat ze deden, en er is nog altijd geen controle op. Bijkomend: ze blijven voorbijgaan aan alle nefaste implicaties die donorconceptie met zich mee kan brengen voor het kind en het gezin waarin het opgroeit."

Anonimiteit niet meer houdbaar

Ook voor Jean-Jacques Cassiman, emeritus-professor in de genetica aan de KU Leuven, toont dit geval aan dat anonimiteit voor donoren zijn tijd heeft gehad. "De wet moet veranderen", zegt hij. "Anonimiteit is niet meer houdbaar. Men moet

aan de kinderen denken: die verdienen duidelijkheid en transparantie."

Het nieuws heeft hem niet echt verrast. Cassiman denkt dat er in de jaren 60 en '70 wel vaker 'spermacocktails' zijn gebruikt. "Men wilde op zeker spelen, als er maar een kind van kwam."

"Donorschap zou echt iets moois kunnen zijn", zegt Sophie. "Wat het ergste wringt, is dat het een industrie is geworden, die al 63 jaar lang alleen de kindwens van volwassenen invult. Ze staan niet stil bij wat dit doet met kinderen."

Steph: "Het is een absurde wereld die we zo creëren, waarin kinderen in leugens en onwetendheid moeten opgroeien. Wat wij nu over onszelf ontdekten hebben, is de absurde kers op de taart."

Een onthutsende vaststelling was het voor de drieling. Pas nu weet Sophie Raeymakers (links) dat ze niet de zus, maar wel de halfzus is van Bernhard en Stephanie.